

На основу члана 119. став 1. тачка 1), а у вези са члановима 80, 83-86, члана 110, 111, 112 Закона о основама система образовања и васпитања, члана 279. Статута у ОШ „Ђура Јакшић“ Топоница Школски одбор школе на седници одржаној дана 29.04.2024.године, донео је:

П Р А В И Л Н И К
о васпитно-дисциплинској одговорности ученика
основне школе у Топоници

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређују се права, обавезе и одговорност ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика Основне школе „Ђура Јакшић“ у Топоници (у даљем тексту: Школа).

Члан 2.

Уписом у Школу ученик преузима обавезе прописане Законом о основама система образовања и васпитања (у даљем тексту: Закон), посебним законом, Статутом Школе и овим правилником.

Члан 3.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену овим правилником и општим актом школе.

Ученик може да одговара за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом или посебним законом и за повреду забране из чл. 110-112. Закона.

Члан 4.

Ученик, родитељ односно други законски заступник ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или из крајње непажње, у складу са Законом.

II ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

1. Права ученика

Члан 5.

Права ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, Законом, другим законима и овим правилником.

Школа, односно запослени у Школи дужни су да обезбеде остваривање права детета и ученика, а нарочито право на:

1) квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева из чл. 7. и 8. Закона;

- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
- 6) информације о правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа Школе, у складу са Законом и посебним законом;
- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање Ученичког парламента;
- 9) јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;
- 10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из става 2. тач. 1)-9) овог члана нису остварена;
- 11) заштиту и правично поступање Школе према ученику;
- 12) друга права у области образовања и васпитања, у складу са Законом.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник детета и ученика може да поднесе писмену пријаву директору установе у случају повреде права из овог члана или непримереног понашања запослених према детету и ученику, у складу са општим актом установе, у року од осам дана од дана сазнања о повреди права.

Запослени у установи дужан је да одмах по сазнању, а најкасније наредног радног дана, поднесе писмену пријаву директору да је учињена повреда права детета и ученика.

Директор је дужан да пријаву из ст. 3. и 4. овог члана размотри и да, уз консултацију са учеником и родитељем, односно другим законским заступником детета и ученика, као и запосленим одлучи и предузме одговарајуће мере, у року од осам дана од дана пријема пријаве.

2. Обавезе ученика

Члан 6.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у Школи, одлуке директора и органа Школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених Школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;
- 6) чува имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

Родитељ се обавезује да одмах, а најкасније у року од два дана, обавести одељењског старешину о разлозима изостанка ученика са наставе.

Ученик је дужан да у року од осам дана од престанка спречености да присуствује настави правда изостанак одговарајућом лекарском или другом документацијом.

Школа је обавезна да писмено обавештава родитеља односно старатеља о учињеним неоправданим изостанцима ученика.

Родитељ, односно други законски заступник ученика из става 2. овог члана дужан је да у року од осам дана од дана изостанка ученика достави лекарско оправдање или други релевантни документ о оправданости изостанка.

3. Одговорност ученика

Члан 7.

Према ученику који врши повреду правила понашања у Школи или не поштује одлуке директора и органа Школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, Школа ће, уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачати васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно, сарадњом са одговарајућим установама социјалне односно здравствене заштите, у циљу дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Одељењски старешина, заједно са стручним сарадницима, односно са тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или тимом за инклузивно образовање, сачињава план појачаног васпитног рада који траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Одељењски старешина води посебну педагошку евиденцију о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађају, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

Са учеником који ван простора школе, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитни рад, учини повреду забране из чл. 110–112. Закона, школа у складу са извештајем спољашње мреже заштите појачава васпитни рад, уз предузимање других активности у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену овим правилником и општим актом школе (Статут), за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом и за повреду забране из чл. 110-112. Закона.

3.1. Лакше повреде обавеза

Члан 8.

Лакше повреде обавеза ученика су:

- 1) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада до 25 часова у току школске године;
- 2) ометање рада у одељењу;
- 3) недолично понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленим у школи;
- 4) изазивање нереди у просторијама школе и школском дворишту;
- 5) непоштовање одлука надлежних органа школе;
- 6) оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у школи;
- 7) оштећење или уништење личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у школи;
- 8) нарушавање естетског изгледа школе и школског дворишта;
- 9) други случајеви нарушавања кућног реда;
- 10) изврши повреде забране насиља на првом или другом нивоу према Правилнику о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање;
- 11) остале повреде које нису утврђене као теже повреде.

3.2. Теже повреде обавеза

Члан 9.

Теже повреде обавезе ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа и електронских цигарета;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;

- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
- 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 7 става 1. овог правилника ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 1. тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или из крајње непажње, у складу са Законом.

3.3. Повреда забране

Забрана дискриминације

Члан 10.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане Законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у Школи.

Забрана насиља, злостављања и занемаривања

Члан 11.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, одраслог, родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања, које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика и одраслог.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика или одраслог примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под физичким насиљем сматра се: физичко кажњавање од стране ученика и одраслог Школе; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања другог ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем сматра се искључивање детета, ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности установе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем сматра се понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Установа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у установи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у установи.

Министарство врши пријем пријава у вези са насиљем, злостављањем и занемаривањем ученика путем софтверског решења – Националне платформе за превенцију насиља које укључује децу – Чувам те.

Протокол поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, садржај и начин спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања, као и могућност коришћења софтверског решења – Националне платформе за превенцију насиља које укључује децу – Чувам те, прописује министар.

Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство

Члан 12.

Забрањено је свако понашање ученика и одраслог према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; ученика и одраслог према другом детету, ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор Школе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

Поступање школе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних или интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује Министар.

Члан 12а.

Школа обавештава министарство о повреди забране из чл. 110-112. Закона, у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

4. Одговорност родитеља

Члан 13.

Родитељ, односно други законски заступник ученика одговоран је:

- 1) за упис детета у школу;
- 2) за редовно похађање наставе;
- 2) да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави, о томе обавести Школу;
- 3) да правда изостанке ученика најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави, одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом;
- 4) да на позив Школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником (у реализацији оперативног плана заштите и плана појачаног васпитног рада)
- 5) за повреду забране из чл. 110-112. Закона, учињену од стране ученика;
- 6) за теже повреде обавезе ученика из члана 83. Закона;
- 7) да поштује правила Школе.

Родитељ, односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или из крајње непажње, у складу са Законом.

Школа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву надлежном јавном тужилаштву ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника из разлога прописаних ставом 1. овог члана.

5. Васпитне и васпитно-дисциплинске мере и правна заштита ученика

5.1. Васпитне мере

Члан 14.

Васпитне мере изричу се за лакшу повреду обавеза ученика.

Васпитне мере су: опомена, укор одељењског старешине или укор одељењског већа на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика, у складу са Статутом Школе.

Васпитна мера из става 1. овог члана изриче се ученику без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

Васпитна мера може да се изрекне ученику ако је школа преузела неопходне активности из члана 83. став 1. Закона, односно након појачаног васпитног рада.

Васпитне мере изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Члан 15.

Васпитна мера опомена изриче се за:

1. лакше повреде обавеза ученика на начин описан на првом нивоу у складу са Правилником о протоколу поступања, ако након предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика.
2. неоравдано кашњење на наставу и друге облике образовно-васпитног рада
3. самовољно напуштање наставе и других облика образовно-васпитног рада.
4. ометање извођења наставе или других облика образовно-васпитног рада.
5. непоступање по прописаним правилима понашања у Школи

Опомену изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Члан 16.

Васпитна мера укор одељенског старешине и оцена из владања врло добро (4) изриче се за:

1. Лакше повреде обавеза ученика на начин описан на првом нивоу у складу са Правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне мере-опомене и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика и који је неоправдано изостајао са наставе 8 часова након спроведеног појачаног васпитног рада. Појачан васпитни рад се покреће са учеником који је изостајао са наставе 5 и више часова.
2. недолично понашање према другим ученицима, запосленима у Школи или трећим лицима, у просторијама школе или школском дворишту, или за време извођења образовно-васпитног рада који се изводи ван њих;
3. непоступање по одлукама директора, наставника и других органа Школе;
4. недисциплиновано понашање у учионици и другим просторијама Школе за време трајања наставе, испита, као и током других облика образовно-васпитног рада у оквиру културних или других активности Школе;
5. оштећење шк. зграде, просторија, инвентара, инсталација;
6. оштећење или уништење личних ствари других ученика, наставника и запослених;

7. изазивање нереди мањих размера (чарке, ситне расправе и сл.);

Васпитну мера укор одељењског старешине изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Члан 17.

Васпитна мера укор Одељењског већа и оцена из владања добро (3) изриче се за:

1. лакше повреде обавеза ученика на начин описан на другом нивоу у складу са Правилником о протоколу поступања и у складу са проценом Тима за заштиту (ако Тим процени да је у питању лакша повреда обавезе) ако након изречене васпитне мере и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика и који је неоправдано изостајао са наставе од 9 до 15 часова.
2. ако својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права;
3. оштећење имовине Школе, друге установе, организације, привредног друштва, ученика или запослених у Школи.

Васпитну меру укор Одељењског већа изриче Одељењско веће већином гласова свих чланова Одељењског већа на предлог одељењског старешине или било ког члана Одељењског већа.

Васпитна мера укор Одељењског већа уписује се у ђачку књижицу.

5.2. *Васпитно-дисциплинске мере*

Члан 18.

Васпитно-дисциплинске мере изричу се за тежу повреду обавезе из члана 83. Закона и за учињену повреду забране из члана 110-112. Закона, уколико друге изречене мере и активности не доводе до побољшања у понашању ученика

Васпитно-дисциплинске мере изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе.

За тежу повреду обавеза ученика и за учињену повреду забране изриче се васпитно-дисциплинска мера - **укор директора, укор Наставничког већа или премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке Наставничког већа Школе, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског засупника.**

Мера из става 2. овог члана може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 83. став 1. Закона.

Када предузете неопходне активности доведу до позитивне промене понашања ученика, оставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110-112. Закона озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Мера из става 2. овог члана изриче се ученику **након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности и утиче на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.**

Након утврђеног чињеничног стања, спроведеног васпитно-дисциплинског поступка директор доноси одлуку или доставља предмет наставничком већу на даљу надлежност у

циљу изрицања васпитно-дисциплинске мере укор наставничког већа или премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке Наставничког већа Школе, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског засупника.

Наставничко веће доноси одлуку о изрицању васпитно-дисциплинске мере, укор наставничког већа или премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу сагласности школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског засупника, на седници већа, а директор доноси решење на основу одлуке о изреченим мерама од стране наставничког већа.

Владање ученика првог разреда основног образовања и васпитања оцењује се описно у току и на крају полугодишта.

Владање ученика од другог до осмог разреда основног образовања и васпитања оцењује се бројчано у току и на крају полугодишта. Владање на крају првог и другог полугодишта утиче на општи успех. Ученик се оцењује најмање два пута у полугодишту из владања.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени тима за заштиту ученика предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из чл. 110–112. Закона на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

Члан 19.

Васпитно-дисциплинска мера укор директора и оцену из владања задовољавајуће (2), школа изриче за:

1. теже повреде обавеза ученика, који понови понашање на начин описан на другом нивоу у складу са Правилником о протоколу поступања, у складу са проценом Тима, ако након изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика, учињену повреду забране из чл. 10-12 овог правилника и за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 16 -25 часова у току школске године.
2. преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје Школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
3. уништење или крађа имовине Школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог.

Васпитно-дисциплинска мера укор директора изриче се писмено, на предлог одељењског старешине или Одељењског већа.

Васпитна мера укор директора уписује се у ђачку књижицу и дневник образовно-васпитног рада.

Члан 20.

Васпитно-дисциплинска мера укор Наставничког већа и оценом из владања незадовољавајуће (1), изриче се за:

1. теже повреде обавеза ученика на начин описан на трећем нивоу у складу са Правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере и предузетих активности појачаног васпитног рада који је у интензитету примерен потребама ученика није дошло до позитивне промене у понашању ученика, за учињену повреду забране из члана 10-12. овог правилника, и за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 26 до 35 часова у току школске године.
2. поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
3. уношење у Школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
4. понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у Школи у школским и другим активностима које се остварују ван Школе, које Школа организује, које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
5. употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 7) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика;
- 8) повреду забране из чл. 110-112. Закона

Васпитно-дисциплинска мера укор Наставничког већа изриче се писмено, на предлог одељењског старешине или Одељењског већа.

Васпитна мера укор Наставничког већа уписује се у ђачку књижицу и дневник образовно-васпитног рада.

5.3. Друштвено-корисни, односно хуманитарни рад

Члан 21.

Школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере, одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама Школе или ван просторија Школе, под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено-користан рад се може одредити уз изречену меру за лакшу повреду обавезе.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из става 1. овог члана Школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Друштвено-користан и хуманитарни рад, у смислу овог правилника, обухвата активности чијим се остваривањем развија друштвено одговорно понашање ученика и којим се омогућава умањивање или отклањање начињене штете, односно последица те штете, развија свест о одговорности и последицама сопственог и понашања других и поправљају односи укључених страна.

Циљ одређивања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада који се остварује у складу са овим правилником, јесте превенција непожељног и друштвено неприхватљивог понашања ученика кроз развој пожељних и позитивних облика понашања.

Ближи услови о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада прописани су Правилником о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања („Сл. Гласник“ 10/2024)

Члан 22а.

Када се друштвено-користан рад користи као једна од активности појачаног васпитног рада представља облик ресторативне дисциплине.

Ресторативна дисциплина јесте приступ којим се омогућава умањивање или отклањање начињене штете, односно последица те штете, развија свест о одговорности и последицама сопственог и понашања других и поправљају односи укључених страна.

Када се користи у оквиру појачаног васпитног рада циљ одређивања друштвено-корисног рада у школама, који се остварује у складу са овим правилником, јесте превенција непожељног и друштвено неприхватљивог понашања ученика кроз развој пожељних и позитивних облика понашања.

Наставник, односно стручни сарадник у школи, за развијање пожељних/позитивних облика понашања ученика и конструктивно решавање конфликта примењује саветодавни рад, технику дијалога, радионичарски рад, поступак школске медијације, укључује вршњачку медијацију и друго.

Члан 22б.

Друштвено-користан рад се планира и реализује у оквиру појачаног васпитног рада ученика за учињену лакшу и тежу повреду обавеза ученика, као и повреда забране уређене законом којим се уређују основе система образовања и васпитања, а водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика.

У ситуацији повреде забране или теже повреде обавеза ученика, када се израђује план појачаног васпитног рада за ученика, тим за заштиту у сарадњи са родитељима, одређује активности друштвено-корисног рада за ученика.

У ситуацијама лакше повреде обавеза ученика и првог нивоа вршњачког насиља када се планирају активности појачаног васпитног рада за ученика, одељенски старешина у сарадњи са родитељима одређује активности друштвено-корисног рада за ученика.

Родитељ је дужан да активно учествује у остваривању плана појачаног васпитног рада, као и реализацији друштвено-корисног рада.

Родитељ је одговоран ако ученик одбије да учествује у реализацији активности друштвено-корисног рада, у складу са законом.

5.4.Евидентирање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада и извештавање о његовим ефектима

Члан 22в.

Евиденцију о току спровођења активности води лице које је задужено за њено остваривање и праћење.

Лице које је задужено за праћење активности подноси извештај о ефектима друштвено-корисног, односно хуманитарног рада органима школе зависно од тога која је васпитна или васпитно - дисциплинска мера изречена.

Извештај из става 2. овог члана доставља се за активности одређене уз:

-васпитне мере опомена, укор одељењског старешине и укор одељењског већа - одељењском већу;

- васпитно-дисциплинску меру укор директора - директору школе;

- васпитно-дисциплинску меру укор наставничког већа - наставничком већу.

6. Васпитно-дисциплински поступак

Члан 23.

За теже повреде обавеза ученика из члана 83. Закона и за повреде забране из чл. 110-112. Закона Школа води васпитно-дисциплински поступак, о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Школа обавештава Министарство о повреди забране из чл. 110–112. овог закона, у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од пет радних дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 110–112. Закона закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Изузетно од става 3. овог члана, за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона, директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Директор води поступак и окончава га решењем.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик мора бити саслушан и дати писану изјаву. Малолетан ученик мора бити саслушан и дати писану изјаву у присуству родитеља, односно старатеља.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика коме је достављен позив не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор Школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога односно педагога Школе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава Центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализује се и друштвено-корисни, односно хуманитарни рад.

Изузетно од става 8. овог члана, у случају учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) Закона и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.

У васпитно дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Директор школе, након процене тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у складу са протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и правилником о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду, доноси решење о удаљењу ученика из става 11. овог члана.

Током удаљења ученика из става 11. овог члана ученик, родитељ, односно други законски заступник је дужан да се информише о току наставног процеса и да садржаје програма наставе и учења прати уз употребу наставног материјала који је школа у обавези да достави ученику ради обезбеђивања континуитета у образовању.

Школа је дужна да о удаљењу ученика из става 11. овог члана обавести надлежни центар за социјални рад ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.

Пре доношења решења о удаљењу морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

На решење из става 17. овог члана ученик, његов родитељ, односно други законски заступник, нема право жалбе али има право на судску заштиту у управном спору.

Подаци о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама морају бити унети у одговарајући део обрасца преводнице, односно исписнице, приликом превођења односно уписивања ученика у другу основну школу у току школске године.

Школа у којој ученик наставља школовање у обавези је да прати понашање ученика и спроводи појачан васпитни рад у сарадњи са надлежним центром за социјални рад и другим установама спољашње заштитне мреже.

6.1. Обавештавање о сазнању за учињену повреду обавезе

Члан 24.

Одељењски старешина или друго лице које има сазнање о извршеној повреди подноси Захтев за покретање васпитно-дисциплинског поступка у писаном облику, да постоји основана сумња да је ученик извршио тежу повреду обавезе или повреду забране из члана 110-112 Закона, где наводи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Директор Закључком покреће васпитно-дисциплински поступак за утврђивање одговорности ученика који садржи податке о ученику (име и презиме ученика против кога се води васпитно-дисциплински поступак, разред и одељење), опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе, као и назначење одредби овог правилника, односно закона којим је регулисано да учињено дело представља повреду обавезе ученика.

Закључак се доставља пунолетном ученику, родитељу, односно другом законском заступнику ученика, одељењском старешини, стручним сарадницима, односно одговарајућем стручном тиму.

6.2. Доказна средства

Члан 25.

Закључак обавезно мора да садржи доказна средства, и то:

- доказ да је ученик (против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак) учинио повреду обавезе ученика;
- доказ да је ученик повреду обавезе учинио у просторијама Школе или на другом месту где су се одвијале наставне и ваннаставне активности Школе;
- доказ да је ученик повреду обавезе ученика учинио према другом ученику или групи ученика, наставнику, запосленима Школе, родитељима или трећим лицима која су се затекла у просторијама Школе или другим просторијама у којима су боравили ученици Школе;
- доказ о присутним сведоцима;
- доказ да је учињена повреда предвиђена одредбама Закона, посебног закона и овог правилника;
- други докази који су познати у моменту извршења повреде обавезе ученика.

6.3. Достављање позива

Члан 26.

Ученик против кога се води васпитно-дисциплински поступак, позива се писаним путем.

Позив из става 1. овог члана доставља се родитељу, односно другом законском заступнику, ако је ученик малолетан.

Родитељу пунолетног ученика доставља се обавештење о покретању поступка и одржавању расправе којој може присуствовати.

Уз позив, ученику, родитељу, односно другом законском заступнику обавезно се доставља и Закључак за покретање дисциплинског поступка.

Позив из става 1. и 2. овог члана мора бити благовремено уручен.

На расправу се позивају, када је то потребно, сведоци и вештаци.

6.4. Ток поступка

Члан 27.

Директор води поступак, уз присуство педагога/психолога школе, као и разредног старешине, и окончава га решењем .

У васпитно-дисциплинском поступку ученик мора бити саслушан и дати писану изјаву. Малолетан ученик мора бити саслушан и дати писану изјаву у присуству родитеља, односно старатеља.

О вођењу васпитно-дисциплинског поступка педагошка служба води записник.

По завршетку васпитно–дисциплинског поступка записник са прикупљеним доказима се се доставља органу надлежном за одлучивање.

6.5. Записник о вођењу васпитно-дисциплинског поступка

Члан 28.

О току васпитно-дисциплинског поступка води се записник.

У записник се уносе подаци који су неопходни за ваљано доношење одлуке о одговорности ученика против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак (подаци о ученику и подаци о свим учесницима и сведоцима позваним на расправу, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде, утврђени број неоправданих изостанака, утврђени докази за извршену тежу повреду обавезе, постојање олакшавајућих односно отежавајућих околности и др.).

Записник мора да буде уредан, прецизан, јасан и читљив и да садржи само податке о повреди обавезе ученика која је предмет расправе.

Записник се пре закључења мора прочитати лицима која учествују у васпитно-дисциплинском поступку, а саслушана лица имају право на примедбе на записник.

У већ потписаном записнику не сме се ништа додавати ни мењати.

Исказ ученика, сведока, браниоца, вештака и осталих учесника у поступку уносе се скраћено, а ако је потребно, поједини делови или цео исказ уносе се у записник дословно.

7. Доношење одлуке

Члан 29.

Након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка Школа може донети следећу одлуку:

1. обуставити поступак (решењем директора), када је Школа претходно појачала васпитни рад са учеником у складу са чланом 83. ст. 1. Закона, а предузете претходне активности доведу до позитивне промене у понашању ученика, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица;
2. изрећи меру из члана 18. став 2. овог правилника.

Члан 30.

При изрицању васпитно-дисциплинске мере за учињену тежу повреду обавезе и за учињену повреду забране узимају се у обзир олакшавајуће и отежавајуће околности, а нарочито:

- тежина учињене повреде и њене последице,
- степен утврђене одговорности ученика,
- услови под којима је повреда учињена,
- раније понашање ученика и однос према обавезама у Школи,
- понашање после учињене повреде, тј. да ли је васпитни рад позитивно утицао на ученика;
- да ли ученик, с обзиром на узраст, може да схвати сврху изречене васпитно-дисциплинске мере и
- друге околности које би могле бити од утицаја на изрицање врсте васпитно-дисциплинске мере.

Члан 31.

Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере због повреде обавезе ученика мора да садржи: увод, диспозитив (изреку), образложење, поуку о правном средству, назив органа с бројем и датумом решења и потпис и печат надлежног органа.

Члан 32.

За повреду обавезе ученику се може изрећи само једна васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера, тј. уколико ученик једном радњом (чињењем или нечињењем) учини више повреда обавеза, ученику се изриче јединствена мера.

Васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера примењује се само на ученике појединце.

Васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера изриче се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика, односно изречена мера важи само до краја школске године у којој је изречена.

8. Смањење оцене из владања

Члан 33.

Оцену из владања утврђује Одељењско веће на предлог одељенског старешине на крају првог и другог полугодишта.

Члан 34.

Оцена из владања поправља се када дође до позитивне промене у понашању ученика, на предлог одељењског старешине.

Члан 35.

Закључну оцену из владања утврђује Одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта, на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних Законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката.

III ПРАВНА ЗАШТИТА

Члан 36.

На изречену васпитну меру опомена, укор одељењског старешине и укор Одељењског већа, ученик, родитељ, односно законски заступник ученика нема право на правну заштиту.

Члан 37.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из чл. 110-112. Закона, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

I

V ЕВИДЕНЦИЈА О ИЗРЕЧЕНИМ ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИМ МЕРАМА

Члан 38.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама води се евиденција.

Евиденцију води одељењски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности и Статутом Школе.

V МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 39.

Ученик, његов родитељ, односно законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или из крајње непажње, у складу са Законом.

Члан 40.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, а води комисија коју формира директор. Одељењски старешина је члан комисије.

Члан 42.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности за штету сваког од ученика.

Члан 43.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно старатеља материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

Члан 44.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ или старатељ може изјавити жалбу Школском одбору у року од 8 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

VI ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 45.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Члан 46.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности ученика број 280-1/18 од 15.05.2018. године.

Председник Школског одбора

Правилник је заведен под деловодним бројем 403-1/24 од 29.04.2024.године, објављен је на огласној табли Школе дана 30.04.2024.године, а ступио је на снагу дана 30.04.2024..године.

Секретар Школе

Ивана Јанковић